

پوهنتون سلام

پوهنځی شرعیات و قانون

پروگرام ماستری فقه و قانون

امارت اسلامی افغانستان

وزارت تحصیلات عالی

معینیت امور علمی

فقر و اثر آن در احکام شرعی

رساله ماستری

محصل: محمد ناصر "ابراهیمی"

استاد رهنما: دکتور نجیب الله "صالح"

سال 1400 هـ ش - 1443 هـ ق

پوهنتون سلام
پوهنځی شرعیات
وقانون
پروگرام ماستری

امارت اسلامی
افغانستان
وزارت تحصیلات
عالی
معننت امور

فقر و اثر آن در احکام شرعی

رساله ماستری

محصل: محمد ناصر " ابراهیمی "

استاد رهنما: دکتور نجیب الله " صالح "

سال : 1400 هـ ش - 1443 هـ ق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پوهنتون سلام

پوهنځی شرعیات و قانون

دپارتمنت فقه و قانون

بورده ماستری

تصدیق نامه

محترم محمد ناصر ولد محمد ابراهیم ID: 98-643-SH-MSF محصل دور هفتم فقه و قانون که رساله ماستری خویش را زیر عنوان: فقر و اثر آن در احکام شرعی به روز چهارشنبه تاریخ ۱۴۰۰/۷/۲۱ هـ ش موفقانه دفاع نمود، و به اساس بررسی هیات تحکیم مستحق ۷۵ (نمره به عدد) هفتاد و پنج (نمره به حروف) گردید، موفقیت شان را از الله متعال خواهانیم.

اعضای هیات تحکیم:

ردیف	نام استاد	عضویت	امضاء
۱	دکتور عبدالله حقیر	عضو هیات	
۲	دکتور محمد یونس ابراهیمی	عضو هیات	
۳	دکتور نجیب الله صالح	استاد رهنما و رئیس جلسه	

..... معاون علمی

..... امر بورده ماستری

خلاصه بحث

این بحث که زیر عنوان " فقر و اثر آن در احکام شرعی " نوشته شده یک بحث مهم می باشد که هدف اصلی آن جستجوی احکام فقر در شریعت اسلام است ، این قضیه را به تفصیل بحث نموده ام، عناوین و قضایای کلان که درین بحث مناقشه شده است قرار ذیل می باشد:

الف. فصل اول، از کلیات بحث شده عبارت از مفهوم فقر، فقیر در اصطلاح ، اثر فقر در زکات، اثر فقر در احکام حج، اثر فقر در کفارات ، اثر فقر در عقیقه و قربانی بحث صورت گرفته است.

ب. فصل دوم اثر فقر در نکاح ، اثر فقر در نفقه ، اثر فقر در نفقه زوجه ، اثر فقر در نفقه اقارب ، اثر فقر در دیت ، اثر فقر در حد سرقت ، نتیجه گیری ، پیشنهادات ، فهرست آیات ، فهرست احادیث ، اعلام مراجع و مصادر بحث صورت گرفته است.

ج. در اختتام این بحث میخوام مهمترین نتایجی که به بحث ما را می رساند رانیز بیان نمایم که قرار ذیل است:

نتیجه عمومی:

- 1- اهتمام فقهاء به احکام فقر در ابواب مختلف فقهی ظاهر گردیده است، چه در عبادات باشد و یا در معاملات.
 - 2- آن احکام بیانگر این است که، فقر تاثیر واضح در احکام دارد، وغالبا، تاثیرات آن مثبت بوده و بویژه در چیزهای که مربوط به حقوق الله باشند، مثل: عبادات بدنی، حدود، و کفارات.
- وصلی الله علی نبینا محمد وعلی آله و صحبه اجمعین.

فصل اول

اثر فقر در زکات

Error! Bookmark not defined.....تعریف لغوی فقر

Error! Bookmark not defined.....تعریف اصطلاحی فقر

Error! Bookmark not defined.....مبحث اول : اثر فقر در زکات
defined.

مطلب اول: شرایط فقیری که به او زکات داده

Error! Bookmark not defined.....می شود

مطلب دوم: مقداریکه از زکات مال برای فقیر

Error! Bookmark not defined.....پرداخت میگردد

Error! Bookmark not defined.....مطلب سوم: حکم پرداخت زکات برای یک فقیر

Bookmark not defined.

مطلب چهارم: حکم دادن زکات برای فقیر قوی

Error! Bookmark not defined.....وقادر برکار کردن

مطلب پنجم: دادن زکات مال برای فقیر غیر

Error! Bookmark not defined.....مسلمان

مطلب ششم: دادن زکات برای کسی که فکر کرده

Error! Bookmark not defined.....که فقیر است.

Error! Bookmark not defined.....مطلب هفتم: اثر فقر در احکام صدقه فطر..

Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined.....مبحث سوم: اثر فقر در احکام حج

Bookmark not defined.

مطلب اول: اثر فقر در استطاعت... Error! Bookmark not defined.

مطلب دو: اثر فقر در اعتداء بر نسک..... Error! Bookmark not defined.

مبحث چهارم: اثر فقر در کفارات..... Error! Bookmark not defined.

مطلب اول: اثر فقر در کفاره جماع در روز ماه رمضان..... Error! Bookmark not defined.

مطلب دوم: اثر فقر در کفاره قتل Error! Bookmark not defined.

مطلب سوم: اثر فقر در کفاره سوگند..... Error! Bookmark not defined.

مبحث پنجم: اثر فقر در عقیقه و قربانی Error! Bookmark not defined.....

مطلب اول: اثر فقر در عقیقه.. Error! Bookmark not defined.

مطلب دوم: اثر فقر در قربانی: Error! Bookmark not defined.

فصل دوم

اثر فقر در احکام خانواده

مبحث اول: اثر فقر در نکاح... Error! Bookmark not defined.

مطلب اول: وقتی که توان نکاح را به زن آزاد

Error! Bookmark not defined. باشد

مطلب دوم: اثر فقر در کفایت در نکاح

Bookmark not defined.

مبحث دوم: اثر فقر در نفقه ...

not defined.

مطلب اول: اثر فقر در نفقه زوجه

not defined.

مطلب دوم: اثر فقر در نفقه اقارب

Bookmark not defined.

مبحث سوم: اثر فقر در عقوبات جنایات و

Error! Bookmark not defined. حدود

مطلب اول: عفو ولی از قصاص به دیت وقتی که

Error! Bookmark not defined. محجور علیه فقیر باشد

مطلب دوم: اثر فقر در دیت

defined.

مبحث چهارم: اثر فقر در حد سرقت

not defined.

نتیجه گیری

پیشنهادات

Error! Bookmark not defined. فهرست آیات های قرآنی

Error! Bookmark not defined. فهرست احادیث نبوی

Error! Bookmark not defined..... : فهرست اعلام

Error! Bookmark not defined..... : فهرست مصادر و مراجع

نتیجه گیری

خلاصه و نتیجه گیری رساله هذا قرار ذیل می باشد:

سپاس خدایی را از آغاز تا انتها، و درود بر بهترین انسان ها پیامبر ما محمد (صلی الله علیه وسلم)

در اختتام این بحث میخوام مهمترین نتایجی که به بحث ما را می رساند را بیان نمایم که قرار ذیل است:

اول: نتیجه عمومی:

1- اهتمام فقهاء به احکام فقر در ابواب مختلف فقهی ظاهر گردیده است، چه در عبادات باشد و یا در معاملات.

2- آن احکام بیانگر این است که، فقر تاثیر واضح در احکام دارد، وغالباً، تاثیرات آن مثبت بوده و بویژه در چیزهای که مربوط به حقوق الله باشند، مثل: عبادات بدنی، حدود، و کفارات.

دوم: نتایج خاصه:

1- شرط برای فقیر زکات گیرنده: اسلام، آزادی و اینکه هاشمی نباشد، و همچنان از جمله کسانی باشد که نفقه صدقه دهند برایش لازم باشد.

2- فقراء بر دو نوع استند: نوعی است که توان کسب و کار را دارد، و نوع دیگر که توان کسب و کار را ندارد.

3- دادن زکات برای یک فقیر جایز است.

4- دادن زکات برای شخص فقیر که قوی و قادر بر کسب و کار باشد جایز نیست.

5- مصرف هرگونه اموال زکات برای شخص کافر جایز نیست.

6- کسی که زکات خود را با وجود تلاش برای کسی داد که فکر می کرد فقیر باشد اما غنی بوده زکات وی صحیح است.

7- شخصی که زکات را پرداخت کرد و فقر بالای وی غالب آمد، آن شخص بخاطر گرفتن مال خود به فقراء رجوع کرده نمی تواند.

- 8- زکات را قبل از وقت پرداخت کرد و فقیر زکات گیرنده قبل از گذشت یکسال فوت کرد، زکا وی کفایت می کند.
- 9- زکات فطر بالای شخص تنگدست واجب نیست.
- 10- زکات فطر بالای کسی که از تنگدستی قبل از وجوب آن بیرون شد واجب نیست.
- 11- زکات فطر بالای کسی که بعد از وقت وجوب آن تنگدست شد ساقط نمی شود، زیرا او شخص در جمع زیاده خرچ ها اعتبار می شود.
- 12- زکات فطر شخص تنگدست بر اقارب پول دار واجب نیست.
- 13- مصرف زکات فطر مثل زکات اموال است.
- 14- فقر به حج کسی است که توشه راه نداشته و قادر نیست تا بخاطر رفتن به مشاعر و برگشت از آنجا سواری بگیرد که از حواجی اش بیشتر باشد.
- 15- بالای شخص فقیر حج واجب نیست.
- 16- اگر محرم به حج قبل از وقوع به عرفه با همسرش جماع کند به اتفاق همه حج وی فاسد شده است.
- 17- اگر محرم به حج قبل از وقوع به عرفه با همسرش جماع کرد حج وی فاسد شده و بالای آن قربانی است.
- 18- کسی که از قربانی کردن یک شتر بعد از فاسد شدن حج اش عاجز آمد ده روز باید روزه بگیرد.
- 19- شخصی در روز رمضان با همسرش به طور قصدی و بدون عذر جماع کند قضاء آن روز و كفاره بالایش واجب می گردد.
- 20- کسی مسلمان آزاد، معصوم را به طور خطاء به قتل می رساند بالای قاتل در مالش كفاره است.
- 21- به دوش گرفتن عقیقه را غیر پدر و یا کسی که نفقه مولود بالایش لازم نیست، جواز دارد.
- 22- از جمله شروط وجوب جهاد قدرت مالی است.
- 23- اگر جهاد فرض عین باشد بین غنی و فقیر در وجوب آن فرق نیست.
- 24- بالای ذمی فقیر جزیه واجب نیست.
- 25- ولی از مال محجور علیه به طریق نیک خورده می تواند.
- 26- اگر شخص آزاد از نکاح به زن آزاد عاجز ماند برایش جایز است که به خاطر فقر به کنیز نکاح کند.

پیشنهادات

مطرح کردن بدیل اسلامی (اصول را که اسلام عزیز بخاطری زندگی مسالمت آمیز مطرح کرده) از طریق وسائل ارتباط جمعی، کنفراس ها، مجامع علمی، کتب و مجلات برای نسل جدید مسلمانی که تحت تأثیر افکار بیهوده کثرت گراها قرار گرفته است، تا از یکطرف افکار و نظریاتی که اصول دین را منهدم می سازد، جوانان مسلمان از آن آگاهی حاصل نماید و از طرف دیگر طرح و بدیل خوبی را که اسلام عزیز بخاطر زندگی مسالمت آمیز در بین پیروان ادیان مطرح نموده جوانان مسلمان آن را ارائه نماید.

کار برای وضاحت و آشکار ساختن گراهی کسانی که منعقد بر نظریه کثرت گرائی دینی هستند و در این راه کار می کنند، مخاطر حفاظت جوامع مسلمان از این گمراهی جدید.

ترکیز بر فهم اصول و عقیده اسلامی و جا دادن آن در میتود درسی مراکز تعلیمی و تحصیلی، بخاطری حفاظت نسل جدید از گمراهی.

خالی نگذاشتن کتاب خانه های اسلامی اعم از الکترونیک و غیرالکترونیک از کتاب هائیکه رد بر نظریه پلورالیزم دینی، افکار و معتقدات پلورالیست ها تألیف شده باشد.

استفاده از وسائل ارتباط جمعی (انترنت) با آگاهی و آمادگی کامل و پرداخت به جواب سوالات جدیدی که توجه بزرگ و نقیصه که در عرصه وسائل ارتباط جمعی (انترنت) داریم مرفوع گردد.

موارد فوق چیزهای بودند که به قدر توان آنها را در این بحث جمع آوری کردم، این بحث را توسط آن منفعت داده و همچنان به خواننده آن نیز نفع برساند و خداوند شنونده و جواب دهنده است. حمد خداوند در اول و آخر است. و صلی الله علی نبینا محمد و علی آله و صحبه اجمعین.

بخاطر دسترسی به متن کامل این تحقیق مراجعه شود به:

پوهنتون سلام، کتابخانه مرکزی چهار راهی گل سرخ، سرک کلوه پشته

و یا هم به ایمیل آدرس ذیل تماس گرفته شود:

salamresearchcentre@salam.edu.af